

Короста

Коросту (Scabies) викликає коростяний кліщ. Кліщі дуже маленькі, розміром 0,3 мм, і живуть у проходах, які вони вигризають у шкірі. Коростяний кліщ – це паразит, який буває тільки у людини. Свербіж і висип викликані сенсibiliзацією шкіри до кліщів і їх виділень. Короста, як і раніше, досить поширене явище.

Симптоми

Найпоширенішим симптомом корости є свербіж, який найсильніше проявляється вечорами та вночі. На шкірі з'являються дрібні прищики, подрапини та струпи. Маленькі водянки та мокрі прищики є досить поширеними. Зазвичай найбільше страждають руки та зап'ястя, пахви та область живота, область сідниць та стопи. Корости червонуватого кольору можуть з'явитися на грудях у жінок і в області статевих органів у чоловіків. Тонкі бліді кліщеві ходи довжиною кілька міліметрів найчастіше зустрічаються на зап'ястях і між пальцями. У маленьких дітей і літніх людей короста також може поширюватися на шкіру голови.

Розповсюдження

Коростяний кліщ передається від однієї людини до іншої при контакті зі шкірою. Зараження вимагає тривалого контакту зі шкірою (наприклад, статевий контакт, боротьба, тримання за руки або сон в одному ліжку). Короточасний контакт, наприклад рукостискання або обійми, зазвичай не призводить до зараження. Короста легше поширюється в сім'ях і групах, наприклад, у дітей у дитячих садках або у літніх людей у закладах догляду. Епідемії корости час від часу виникають в лікувальних установах, де заразитися можуть як обслуговуючий персонал, так і близькі пацієнта. Коростяний кліщ також може передаватися через поверхні та текстиль (наприклад, одяг, простирадла, меблі), але це буває рідше, ніж при прямому контакті.

Інкубаційний період

Безсимптомний період після зараження коростою триває від 2 до 6 тижнів. Протягом цього часу інфекція вже може передаватися від однієї людини до іншої. У разі повторного зараження симптоми проявляються швидко, через 1–3 днів.

Діагноз

Точний діагноз вимагає виявлення коростяних проходів. Лікар або медсестра можуть знайти коростяного кліща в кінці проходу за допомогою дерматоскопа або викопавши його голкою для мікроскопічного дослідження.

Лікування

Лікування полягає у використанні препаратів, ефективних проти коростяного кліща, зміні одягу та білизни, очищенні житла від корости. Пацієнт, усі члени сім'ї та інші близькі контакти, які могли бути інфіковані (наприклад, партнер, який проживає за іншою адресою, бабуся, дідусь, інші родичі), лікуються одночасно. З емульсією Tenutex, кремом Nix і таблетками Scatol лікування завжди слід повторювати через тиждень, щоб забезпечити ефективність лікування.

Медикаментозні препарати від корости

Ліки від корости, доступні у Фінляндії, це безрецептурна емульсія Tenutex і крем з перметрином (Nix®), а також рецептурні таблетки івермектину (Scatol®) і 10% сірчаний вазелін (ex tempore).

Емульсія Tenutex® (бензилбензоат/дисульфірам) і крем Nix® (перметрин)

Емульсія Tenutex і крем Nix застосовуються однаково: наносяться на шкіру всього тіла двічі на тиждень. Емульсію/крем бажано ретельно наносити ввечері на чисту та суху шкіру всього тіла, від кінчика підборіддя до кінчиків пальців ніг, шиї та навколо вух. У дітей віком до 2 років і людей похилого віку місцеве лікування завжди також наноситься на шкіру голови та обличчя (не на шкіру навколо очей) - також у дітей старшого віку та дорослих, якщо є симптоми на цих ділянках. Особливо ретельно слід наносити крем на руки, зап'ястя, між пальцями ніг і рук, під нігті, на пупок, у пахви, на сідниці, у пах і на зовнішні статеві органи.

Tenutex залишають на шкірі на 24 години. Крем Nix дозволяється діяти протягом 8-14 годин у дорослих і дітей старше 2 років і 6-8 годин у немовлят. Зазвичай тюбика Tenutex 100 г достатньо для двох процедур для дорослої людини, а тюбика Nix 30 г – для однієї процедури для дорослого. Після закінчення часу впливу шкіру промивають водою з милом. Якщо під час лікування необхідно помити руки та підмитися, мазь слід негайно знову нанести на ці ділянки. Обробку Tenutex і Nix-кремом завжди повторюють через тиждень. Членів сім'ї та близькі контакти також потрібно пролікувати двічі, раз на тиждень.

Таблетки Scatol® (івермектин 3 мг табл.)

Доза івермектину становить 0,2 мг/кг, тому, наприклад, доза для пацієнта вагою 60 кг становить 12 мг, тобто 4 таблетки за один прийом. Прийом препарату відновлюють через тиждень. Івермектин приймають з жирною їжею. Слід уникати вживання апельсинового соку або алкоголю одночасно з ліками. Івермектин взаємодіє з деякими лікувальними речовинами. Членів сім'ї та близькі контакти також потрібно пролікувати двічі, раз на тиждень.

10% сірчаний вазелін (ex tempore-виріб)

Сірчаний вазелін наносять на чисту і суху шкіру три вечори поспіль. Крем наноситься від кінчиків пальців ніг до кінчика підборіддя, на область потилиці та вух. У дітей віком до 2 років і людей похилого віку місцеве лікування завжди також наноситься на шкіру голови та обличчя (не на шкіру навколо очей) - також у дітей старшого віку та дорослих, якщо є симптоми на цих ділянках. Особливо ретельно слід наносити крем на руки, зап'ястя, між пальцями ніг і рук, під нігті, на пупок, у пахви, на сідниці, у пах і на зовнішні статеві органи. Крем може знаходитися на шкірі 8-24 години (бажано цілу добу), потім його можна змити водою з милом і добре висушити шкіру перед повторним нанесенням. Сірчаний вазелін також підходить для використання під час вагітності та для немовлят віком до 2-х місяців. Сірчаний вазелін має сильний запах, і запах може залишатися на одязі, який використовувався під час лікування. Члени сім'ї та близькі контакти обробляються таким же чином три вечори поспіль.

Інші види лікування

Після першого прийому ліків від корости свербіж шкіри можна лікувати кремом з кортизоном легкої або середньої дії (наприклад, Hydrocortison, Sibicort, Apolar) 1-2 рази на день протягом 1-2 тижнів. Антигістамінний препарат також може зняти свербіж (наприклад, 1 таблетка Cetirizin, Desloratadin або Ebastin 1-2 рази на день).

Обробка одягу і очищення від корости

У зв'язку з медикаментозним лікуванням корости використаний одяг, рушники та постільну білизну відправляють у звичайну машинне прання при 60 °C. Також слід випрати верхній одяг (включаючи куртки, рукавички, взуття та головні убори), а також дитячі м'які іграшки тощо. Якщо одяг не можна прати в машині, покладіть його в поліетиленовий пакет у морозилку (-20°) на 1 добу або закрийте в поліетиленовий пакет на 7 днів при кімнатній температурі. Матраци, дивани, обтягнуті тканиною крісла, килими та поверхню підлоги потрібно пропилососити.

Хвороби шкіри

Процедури очищення проводяться після того, як препарат від корости почне діяти (при лікуванні Тенутексом, Ніксом і Скатолом через 8–15 годин після прийому, наприклад наступного ранку, і очищення проводиться в зв'язку з обома процедурами). У зв'язку з обробкою сірчаним вазеліном процедури по вбиранню проводять на наступний ранок після третьої обробки. Під час вбирання та прання текстилю використовуйте захисні гумові рукавички.

Подальші симптоми

Свербіж і шкірні симптоми, спричинені інфекцією корости, часто можуть тривати ще 2-4 тижні після лікування. Це пов'язано з запальною реакцією шкіри і не означає безуспішності лікування корости. Самостійно не можна використовувати крем Nix® більше двох разів, оскільки крем також може викликати подразнення шкіри. І мазь Nix, і таблетки Scatol, як правило, переносяться добре. Сірчаний вазелін може викликати невелике подразнення і сухість шкіри. Іноді лікування може бути неефективним з різних причин. У разі сумнівів зверніться до лікаря ще раз.